

893. AACHEN 13,9 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Aan de zuidrand van Aachen ligt het Oostenrijkse restaurant Ronheider Stuben. Tijdens deze heuvelachtige en bosrijke wandeling wandelt u een flink stuk door het grote Aachener Wald en via een pittige klim komt u boven op het Drielandenpunt, waar u kunt pauzeren bij Taverne de Grenssteen, dagelijks geopend. Dan loopt u door weilanden omlaag naar een afgelegen boerderij en loopt u omhoog naar de rand van het Friedrichswald met mooi uitzicht. U loopt langs bosranden en dan volgt u een leuk pad omlaag langs de weilanden. U loopt even door een woonwijkje en dan komt u in Von –Halfern – Park waar enkele monumentale bomen staan. Dan loopt u via leuke bospaadjes de Scherpenberg omhoog en wandelt u omlaag naar het restaurant.

Startpunt: restaurantgebouw, Ronheider Berg 221, Aachen. Restaurant is gesloten. Laat even weten als het weer geopend is. (Voor het gebouw zijn enkele parkeerplaatsen. Als er geen plaats is rij even terug naar de Lütticher Straße waar op de hoek ook een parkeerplaats is en u de wandeling kunt oppakken).

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
13,93 km	3.45 uur	126 m	369 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

893. AACHEN 13,9 km

1. Met uw rug naar de ingang van het restaurant gaat u L omhoog over het brede trottoir langs de doorgaande weg. Negeer zijwegen. Negeer voorbij huisnr. 265 bij verbodsbord zijweg links. Loop meteen daarna RD het bospad omhoog, dat evenwijdig loopt aan de doorgaande weg. Negeer zijpaadjes links. Loop boven aan de parkeerplaats RD en steek de voorrangsweg (Lütticher Straße) over en ga R. Meteen daarna gaat u L de asfaltweg omhoog richting Moresnet/Hasselkolz. Negeer voorbij afsluitboom bij zitbank twee zijpaden links. Meteen daarna (20 m) gaat u schuin L het brede bospad omhoog. Negeer meteen zijpaadje rechts. Negeer bijna boven zijpad rechts omlaag. Aan de 5-sprong bij hoge telecomunicatiemast en rechts een herinneringssteen aan Friedrich Wilhelm gaat u bij heuveltje R het brede bospad omlaag. U loopt hier door het Aachener Wald/Öcher Bösch. Na 100 m gaat u aan de kruising van bredere bospaden L omhoog. Negeer zijpaadjes. Boven wordt het pad een breder pad, dat een eindje verder naar rechts buigt. Negeer dan zijpaadje links. Vlak daarna, waar het pad rechts omlaag buigt, gaat u L en volg het paadje RD.

(Indien u dit paadje links niet kunt vinden, loop dan terug naar het paadje, dat u moest negeren en ga daar R. Na 50 m gaat u aan de asfaltweg R).

2. Aan de asfaltweg gaat u R. Meteen daarna aan de 3-sprong bij zitbank gaat u L richting "T-Deutsche Telekom Niederlassung Aachen". Vlak daarna passeert u links een stenen wegwijk. Negeer bospaadje rechts. Aan de 4-sprong bij het volgende bordje van "Deutsche Telekom" en bij wandelknooppunt 44 gaat u R (GR 4) omhoog. Negeer bospad rechts. Meteen daarna aan de 4-sprong bij vogelhuisje en wandelmarkeringspaal gaat u R het brede bospad/ruiterpad omhoog.

(Links ziet u de 133 m hoge tv-toren, Mülleklennes genaamd).

U passeert een korte paardenhindernisbaan en volg het pad, dat een dalend pad wordt, RD. Aan de T-splitsing bij wandelmarkeringspaal gaat u L (Pilgerweg) over de brede bosweg.

(U loopt hier over de pelgrimsweg Aken – Moresnet-Chapelle. Even verder passeert u rechts een dankkruis voor 70 jaar vrede in Europa (zie infobordje)).

Aan de kruising bij infobord, natuurstenen wegwijk en zitbank gaat u R (40) omlaag. *(Als u hier RD loopt, dan loopt u meteen België binnen).* Vlak daarna aan de 3-sprong gaat u RD (40).

3. Meteen voorbij de links in de landweer (verdedigingszone) staande grensmaal 1021 gaat u L het bospad in dat even verder een smal pad wordt. Aan de T-splitsing gaat u L over de bosweg. Meteen daarna (20 m) gaat u R het bospad in langs 2 dikke bomen en volg het pad RD. Het pad wordt een licht dalend bospad. Aan de bosweg gaat u L. Aan de T-splitsing gaat u R (rode rechthoek/wit-rood) over de verharde bosweg. Aan de 4-sprong bij zitbank RD (86). Aan de volgende 4-sprong bij zitbank gaat u L (rode ruit) de grindweg omhoog. Aan de 3-sprong gaat u RD verder over de grindweg.

4. Bij de stenen paaltjes met de nummers 366 en 367, twee zitbanken en oude stenen grenssteen (1724) gaat u scherp R het pad omlaag.

(Deze grenssteen werd ten tijde van de Oostenrijkse overheersing hier neergezet. Al dalende ziet u rechts de 50 m hoge uitzichtoren "De Boudewijntoren" op het Drielandenpunt).

Beneden steekt u bij de oude stenen grenssteen XXXVII, infobord en bij links liggend stenen wegwijk de brede bosweg over en loop RD (GR3) het bospad omlaag. *(Tegen de helling ziet u een gedeelte van de Belgische plaats Gemmenich).* Beneden buigt het bospad naar links (GR3).

(Even verder ziet u rechts weer de Boudewijntoren). **Beneden aan de T-splitsing gaat u R (GR3). Aan de volgende T-splitsing bij wandelmarkeringspaal gaat u R (7) door het naaldbos omhoog.** (U verlaat hier de GR 3 route). Het pad buigt naar links en loopt door een gebied met nieuwe aanplant bos (09-2018) en met links van u een spoorlijn en rechts boven de Boudewijntoren.

(Dit is de goederenspoorlijn Aken-Antwerpen (de Montzenlijn), die hier via de 870 m lange Gemmenicher/Botzelaer tunnel onder het Drielandenpunt doorgaat).

Volg geruime tijd dit leuke paadje waar in de zomer veel varens staan. Aan de Y-splitsing gaat u L omlaag. Boven aan de asfaltweg gaat u L omlaag.

(Wilt de volgende twee steile paadjes niet omhoog lopen, ga dan hier R de asfaltweg omhoog.

Bijna boven passeert u rechts een zitbank en het monument Via Dolorosa, de plek waar de Duitsers in 1914 aan het begin van de Eerste Wereldoorlog België binnenvielen, waar u schitterend uitzicht heeft. Boven aan de 3-sprong bij parkeerplaats en hoge grenssteen loopt u RD. Ga dan verder bij **** in punt 5).

Na 10 m, (20 m voor bord "waterwingebied") gaat u R het steile bospaadje omhoog. Steek de asfaltweg over en loop RD het volgende steile paadje omhoog.

5. Boven aan de asfaltweg bij oude hoge stenen grenssteen en infoborden gaat u R (GR 2/wit-rood).

(Als u hier L omlaag gaat, dan komt u na 25 m links bij een zitbank en het monument Via Dolorosa, de plek waar de Duitsers in 1914 aan het begin van de Eerste Wereldoorlog België binnenvielen, waar u schitterend uitzicht heeft.

U kunt hier een bezoekje brengen aan het Drielandenpunt met veel horeca en zitbanken o.a. aan Taverne de Grenssteen (met terras), die vlakbij de speeltuin ligt en sponsor van de wandelsite is. U kunt o.a. de 50 m hoge Boudewijntoren beklimmen (of via de lift), die op Belgische grondgebied staat. Ook kunt u een bezoek brengen aan het hoogstgelegen labyrint van Nederland. Voor meer info zie laatste alinea "Drielandenpunt").

**** Vlak daarna voorbij de twee gedenksteden aan Pierre Roiseux gaat u L over het bospad met links van u een groot weiland. **Na 100 m loopt u RD over het brede bospad dat een dalend bospad wordt.** (U loopt hier over de grenslijn van België (r) en Duitsland (l)). **Na 500 m gaat u beneden aan de 4-sprong bij stenen grensmaal 126, draaihekje en wkp 39 via nauwe doorgang L (19) en volg nu geruime tijd het holle pad door de bosstrook. Na 700 m gaat u beneden aan de veldweg R (Geuzenweg) omlaag en steek de spoorlijn (Montzenlijn) over.**

(Dit is de uit- ingang van de 870 m lange Gemmenicher/Botzelaer tunnel, die hier onder het Drielandenpunt doorgaat. Met de aanleg werd in 1870 gestart en de tunnel werd geopend in 1872).

Negeer Privatweg rechts omlaag.

6. Na 50 m gaat u bij drietalig infobord "Schwerer Kirchgang" R (28) en loop het smalle pad omlaag. Beneden aan de asfaltweg loopt u RD langs het melkveebedrijf. Aan de 3-sprong, meteen voorbij de boerderij, gaat u R (28/GR4). U passeert de ingang van een monumentale boerderij (1752) en loop even verder onder het spoorwegviaduct door. Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong RD (GR4/28) het pad omhoog.

(Boven aan de bosrand heeft u achteromkijkend mooi uitzicht).

Boven aan de T-splitsing in het Friedrichswald gaat u L (27/GR4) over de brede bosweg, die meteen naar rechts buigt. Aan de 3-sprong bij wandelknooppunt (wkp) 27 gaat u R (26/GR4) het smallere pad omhoog. Let op! Aan de 4-sprong bij infobord, wandelmarkeringspaal en waar het brede pad naar rechts buigt, loopt u RD (GR4/26) het smalle paadje omlaag en u loopt meteen daarna tussen twee bomen door.

(U passeert enkele circa 500 jaar oude knotwilgen. Links ziet u de groene spits van de St. Jakobkirche (1877-1886) in Aken en rechts de landweer, die boven op het gepasseerde infobord wordt genoemd).

Aan de eind van het pad loopt u de trap omlaag. Beneden bij wkp 26 gaat u R (25/GR4) de (verharde) veldweg omhoog, die later een stijgend hol pad wordt. Een heel eind verder passeert een zitbank met mooi uitzicht en volg het pad langs de heg verder omhoog.

7. Boven aan de 5-sprong bij zitbank gaat u L (77) met links van een smal weiland. Aan de 3-sprong, aan het einde van het weiland, loopt u L (76) omlaag. Beneden aan de 3-sprong gaat L met rechts van u een naaldbos en links een weiland. (U verlaat hier route 76). Volg nu bijna 1 km tijd dit leuke licht dalende pad. Beneden aan de asfaltweg gaat u R omhoog. Bijna boven aan de 3-sprong bij doodlopende weg loopt u RD. Aan de 4-sprong gaat u bij verbodsbord RD de asfaltweg omlaag en u loopt nu door het Von -Halfern - Park, genoemd naar de Akense lakenfabrikant wiens eigendom dit park was en waar enkele monumentale bomen in staan. Beneden aan de 3-sprong bij 2 zitbanken loopt u RD (18). Aan de Y-splitsing gaat u L (18) en u passeert een zitbank. Aan de 4-sprong bij wkp 18 gaat u L (8) het asfaltpad omlaag. U passeert enkele zitbanken en volg het pad RD met even verder links van u een weiland.

8. Steek de doorgaande (Lütticher Straße) over en ga bij het monumentaal pand (voormalig "Gut Grundhaus") met boven de deur het jaartal 1817 L. Meteen daarna voorbij bushokje gaat u R (8/Hermann-Löns-Allee) over het grindpad.

Neem dan voorbij zitbank het eerste bospad R omhoog. Aan de 3-sprong gaat u RD verder omhoog. Boven aan de T-splitsing gaat u L omlaag. Vlak daarna neemt nu het eerste bospad R langs een schutting en volg het pad met links van u achtertuinen. Neem nu bij beukenboom het eerste pad R (16) omhoog. Boven aan de T-splitsing voor weiland op de Scherpenberg gaat u

L (16). Let op! Vlak vóór links een hoge stalen afrastering begint, gaat u L over het bospaadje met rechts van u deze afrastering. Loop voorbij de afrastering het trapje omhoog en ga dan L over de asfaltweg. Negeer 2 zijwegen rechts en volg de dalende weg RD langs aardige optrekjes. Beneden aan de voorrangsweg gaat u R omhoog over het trottoir. U komt weer bij het begin.

Drielandenpunt

Het Drielandenpunt is met 322,5 m het hoogste punt van het Europese gedeelte van Nederland. Het hoogste punt van Nederland is sinds 10 okt. 2010 de Mount Scenery ("Landschapsberg"). De berg is een 877 meter hoge slapende vulkaan in de Nederlandse gemeente Saba (eiland Saba in het Caribisch gebied). Het Drielandenpunt was vroeger een Vierlandpunt; van 1816 tot 1919 grensde het dwergstaatje Neutraal-Moresnet aan Nederland, België en Pruisen. Vlak na de Boudewijntoren is het "echte" Drielandenpunt. Hier staat grenspaal no.193. 35 meter verder is het "toeristisch" Drielandenpunt op Nederlands grondgebied met grenspaal no. 1.

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.